

Tíðindabræv úr Svøríki:

Färökkultur i Sverige

Stort interesse

I Sverige blir við alltmer metvetna om vårt nordiska broderland Färöarna. Folk har upptäckt att det är ett lampligt resmål, och intresset för färöisk konst och litteratur har nog aldrig varit större än nu.

Marianne Debes Dahl och Arni Dahl

Jag har haft turen att träffa paret Marianne Debes Dahl och Arni Dahl i Skinnskatteberg, en liten ort i Sverige mitt emellan Västerås och Örebro.

Marianne har detagit i en kvinnokonferens för fred på Skinnskattebergs folkhögskola och därefter har hon under fyra dagar besökt bibliotek och skolor för att berätta om Färöarna. Framst då om färöiska barnböcker, egna och andras.

Besök i grundskolan

På förmiddagen tisdagen den 13. oktober var jag med paret Dahl i en femteklass i Skinnskatteberg. Barnen följde mycket intresserat med då Marianne berättade och visade bilder. Sägna om Risen och Kellingin, »Jätten

och hans karing», som skulle dra Färöarna till Island blev mycket uppskattad. Barnen fick också prova på att sjunga en färöisk barnsång. De flesta elever var förvånade över att det trots allt finns så mycket överensstämmelse mellan språken.

Marianna fick massor av frågor. En pojke ville t. ex. veta vilket som är det största företaget, (kompaniet) i Färöarna.

Tiden bara rinner iväg — de 45 minuterna är förbi.

I förskolan

Nästa mål för Marianna og Arna är en förskola med det vackra namnet Solrosen. Här träffar vi först en grupp på ca. 10 barn i åldern 5-6 år samt tre av personalen. Rummet vi sitter i är inte mer än 15 kvadratmeter, barnen sitter på golvet.

Också nu visar Marianna några diabilder till att börja med. Därefter kommer en livlig dialog igång. Samtalen rör sig om allt möjligt t. ex. resor, plåster mot sjösjuka m.m. Några av barnen har varit på Mallorca, andra på olika ställen i Sverige och en har varit i Danmark.

Plötsligt säger en liten pojke att han har en tand som är lös och snart

pratar alla om lösa tänder. Marianne och Arni har några färöiska visor på kasettband med sig och där finns bl. a. en som just heter: »Ein tonn er leys hjá mær, ha, ha, ha, ha, ha ...» Den spelas upp och blir genast mycket populär.

Då samlingen varat ungefär en halv timma, säger en liten pojke: — Nu vill jag gå och leka med mina saker!

— Tycker du att vit har snackat nokk nu, säger Marianna.

En af forskollärarna frågar barnen om de vill se bilder ur Mariannas barnböcker. Flera barn ropar ja, men Marianna säger: — Men han som ville leka, måste få gå nu.

Så visar Marianna bilder ur en bok som handlar om en kattunge. Nu är också en grupp barn i 3-4 årsåldern kommit med. Hele tiden håller Marianna en fin kontakt med barnen. Några språkproblem är det inte.

En kopp kaffe med Fröding Gustaf

Vi blir bjudna på kaffe på förskolan och får då tillfälle att prata med personalen. En av kvinnorna heter Inge-lill.

Marianne Debes Dahl greiðir frá fyrri einum 5. flokki i Skinnskatteberg i Svøríki

Det föranleder Arna Dahl att börja deklamera: — Säv, säv, susa, våg, våg, slå .. av Gustaf Fröding. »I sägen mig var Inga-Lill den unga månde gå?»

Arni har haft svensken Björn Hagström som lärare på Frödska-parsetur Føroya i Tórshavn. Det är väl orsaken till att han kan Fröding-dikter utan till på svenska. Gustaf Fröding var jämnårig med R. C. Effersøe, Jóannes Patursson och de andre

männen i Føringafelagnum. Dikten om Inga-Lill skrev han omkring 1890.

Och varför inte avsluta den här lilla färöiska kulturrapporten från Sverige med just Säv, säv, susa. Våg, våg, slå ... av Gustaf Fröding. Den finns i diktsamlingen Nya Dikter.

Säv, säv, susa.

Säv, säv, susa,
våg, våg, slå,
I sägen mig var Ingalill
den unga månde gå?

Hon skrek som en vingskjuten and, när hon sjön
det var när siste vår stod grön.

De voro henne gramse vid Östanålid,
det tog hon sig så illa vid.

De voro henne gramse för gods och gull
och för hennes unga kärleks skull.

De stucko en ögonsten med tagg,
de kastade smuts i en liljas dag.

Så sjungen, sjungen sorgsång,
I sorgsna vågor små,
säv, säv, susa,
våg, våg, slå!

Marianne Debes Dahl hevur skrivað hetta versið úr einum føroyskum barnasangi á talvuna i skúlanum i Skinnskatteberg